

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจโดยการสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง เมื่อเจ็บป่วย และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการ และระดับความรุนแรงของความเจ็บป่วยของประชาชนในชุมชนแออัดศรีท้าวหัวฟาย จังหวัดเชียงใหม่ และสัมภาษณ์กรรมการชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุข และชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในชุมชนแบบนี้เป็นทางการ

ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป้าหมายในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปอาศัยอยู่ในชุมชนศรีท้าวหัวฟาย ตำบลช้างคลาน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 389 คน จาก 131 หลังคาเรือน จำนวนครอบครัว 150 ครอบครัว

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไปจำนวน 110 คนที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างครอบครัว โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) และสัมภาษณ์ผู้ที่อาศัยอยู่ในครอบครัว ละ 1 คน และเป็นผู้ที่สามารถตอบแบบสัมภาษณ์ได้

การกำหนดขนาดตัวอย่างใช้สูตร (Omrani AR 1969 ในชุกดา 2529 : 178)

$$n = \frac{P(1-P)}{\frac{e^2}{Z^2} + \frac{P(1-P)}{N}}$$

เมื่อ $N =$ จำนวนครอบครัวในชุมชน $= 150$ ครอบครัว

ดังนั้น ขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจ $n = 110$ ครอบครัว

สุ่มตัวอย่างครอบครัวละ 1 คน $= 110$ คน (ทั้งรายละเอียดคำนวณภาคผนวก ก)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยการศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำราและจากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการตลอดจนแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็นส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของประชากรที่ศึกษาประกอบด้วยอายุ เพศ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา
2. ข้อมูลเกี่ยวกับการเจ็บป่วย ระดับความรุนแรงของความเจ็บป่วย พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง เมื่อเจ็บป่วย แหล่งรักษาเมื่อเกิดเจ็บป่วยขึ้น และเหตุผลของการเลือกใช้วิธีการดูแลสุขภาพตนเอง

การหาคุณภาพของ เครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์นี้ได้ส่งไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้

การนำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ โดยการทดลองกับชาวบ้านในชุมชนฟ้าใหม่ประตูก้อม อําเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับชุมชนที่จะศึกษาจากศูนย์บริการสาธารณสุข แขวงเมืองราช และจากฝ่ายงานสาธารณสุขของ เทศบาลนคร เชียงใหม่
2. ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ เพื่อไปติดต่อขอความร่วมมือจากนายก เทศมนตรี เทศบาลนคร เชียงใหม่ เพื่อขอความร่วมมือแจ้งไปยังชุมชน

3. การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ สัมภาษณ์แม่บ้าน ผู้ปกครองครัว หรือผู้อาวุโส
ในชุมชน เพื่อหาข้อมูลเบื้องต้นเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. นักหมายประธานชุมชนร่วมชี้แจงกรรมการชุมชน ให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการ
ศึกษาครั้งนี้ พร้อมนัดวันเวลาที่จะไปสัมภาษณ์

5. ทำการสัมภาษณ์เฉพาะบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดครอบครัวละ 1 คน ศึกษารหัส
พนักงานสัมภาษณ์ ได้แก่ 1) ผู้วิจัย 2) นักศึกษาสารสนเทศศาสตร์มหาบัณฑิต จำนวน 7 คน
ซึ่งได้รับคำสั่งแจงจากผู้วิจัยในเรื่องวัตถุประสงค์ของการศึกษา เทคนิคในการสัมภาษณ์ และการ
บันทึกข้อมูล

6. ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในเรื่องการดูแลสุขภาพตนเอง เฉพาะบุคคลโดยผู้วิจัย

7. ตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูลเมื่อสิ้นสุดการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. บรรณาธิการข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วนของข้อมูล

2. กำหนดรหัส และลงรหัสเป็นเลขหมายในแบบสัมภาษณ์ และแบบฟอร์มลงรหัส เพื่อ
เตรียมการวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

3. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

4. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่
ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การประมาณค่า

5. วิเคราะห์ข้อมูลการเจ็บป่วยและพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองด้วยการแจกแจง
ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย การประมาณค่า

6. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร ได้แก่ ระดับความรุนแรงของโรค เพศ ฐานะ
ทางเศรษฐกิจและการมีสิทธิด้านการรักษาพยาบาลกับการดูแลสุขภาพตนเอง ศึกษารหัสทดสอบ
ไค-สแควร์